



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Internasjonalt reindriftssenter
Postboks 109
9521 KAUTOKEINO

Deres ref

Vår ref
19/4812-1

Dato
9. januar 2020

Tildelingsbrev 2020 – Internasjonalt reindriftssenter

1. Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2019–2020) vedtatt 5. desember 2019.

Departementet gir i tildelingsbrevet Internasjonalt reindriftssenter fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2020, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. Brevet fastsetter også kravene som departementet har til Internasjonalt reindriftssenter. I tillegg delegerer departementet fullmakter til senteret.

Sammen med tildelingsbrevet legger virksomhets- og økonomiinstruksen rammene for Internasjonalt reindriftssenters virksomhet i 2020.

Vi ber Internasjonalt reindriftssenter ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2. Internasjonalt reindriftssenters rammer og ansvar i 2020

Internasjonalt reindriftssenter ble etablert høsten 2005 med den hensikt å styrke det internasjonale reindriftssamarbeidet. Reindriftssenteret er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som KMD fastsetter, jf. vedtektene for senteret § 5, fastsatt av departementet.

Postadresse
Postboks 8004 Dep

NO-0030 OSLO
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

www.kmd.dep.no/

Telefon*
22 24 90 90

Org no.
972 417 858

Same- og
minoritetspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Ole Martin Svendsen

Internasjonalt reindriftssenter skal bidra til å opprettholde og videreutvikle en bærekraftig reindrift i nordområdene, og til å styrke samarbeidet mellom reindriftsfolk. Senteret skal også bidra til å ivareta reindriftenes tradisjonelle kunnskaper, og fremme kunnskap om og forståelse for reindriften.

Internasjonalt reindriftssenter skal innhente informasjon og dokumentasjon, og skaffe oversikt over relevant kunnskap om tamreindriften. Videre skal senteret formidle informasjon om forhold som har betydning for reindriftenes vilkår, kultur og økologi, herunder forskningsresultater og tradisjonelle kunnskaper fra reindriften.

Dokumentasjon av tradisjonskunnskap skal skje i samarbeid med lokale reindriftsmiljøer og i henhold til internasjonale standarder på feltet. Senteret kan påpeke behov for forskning på aktuelle områder, og eventuelt ta initiativ til at det igangsettes relevant forskning ved forskningsinstitusjoner.

Internasjonalt reindriftssenter skal fastsette styringsparametere som konkretiserer virksomhetsplanen, jf. punkt 2.3.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

3. Andre forutsetninger og krav

3.1 Fellesføringer for 2020

Oppfølging av regjeringens inkluderingsdugnad

Internasjonalt reindriftssenter skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Internasjonalt reindriftssenter skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Internasjonalt reindriftssenter hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Internasjonalt reindriftssenter skal rapportere i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

Arbeid med informasjonssikkerhet

Norge er blant de fremste landene i verden på å ta i bruk digital teknologi. Dette gir store muligheter og fordeler, men digital teknologi byr også på nye utfordringer. Et overordnet mål er at norske virksomheter digitaliserer på en sikker og tillitvekkende måte, og har bedre evne til egenbeskyttelse mot uønskede digitale hendelser, jf. Nasjonal strategi for digital sikkerhet (2019).

Med bakgrunn i dette skal alle KMDs underlagte virksomheter fra og med 2020 gi en overordnet beskrivelse i årsrapporten av status i det interne arbeidet med informasjonssikkerhet. Omtalen skal inkludere mål og strategi for virksomhetens arbeid med informasjonssikkerhet, internkontrollsystemet, kartlegging av avhengigheter og deltagelse i

øvelser. Første statusrapportering skal skje i forbindelse med Internasjonalt reindriftssenters årsrapport for 2019.

4. Budsjetttildelinger

4.1 Budsjetttrammer 2020

I tråd med Stortingets vedtak tildeles Internasjonalt reindriftssenter følgende utgifter og inntekter i 2020:

Utgifter

Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter		[tall i kr]
Post	Betegnelse	Budsjett 2020
01	Driftsutgifter	6 508 000
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 789 000
	Sum kap. 0563	9 297 000

Inntekter

Kap. 3563 Internasjonalt reindriftssenter		[tall i kr]
Post	Betegnelse	Budsjett 2020
02	Diverse inntekter	2 789 000
03	Leieinntekter	279 000
	Sum kap. 0563	3 068 000

På post 21 Spesielle driftsutgifter utgiftsføres eksternt finansierte prosjekter, og tilsvarende inntekter inntektsføres på post 02 Diverse inntekter. Bevilgningene er fastsatt på samme nivå, se punkt 5 om fullmakter.

Utgifter til leie av lokale utgiftsføres på post 01 Driftsutgifter, og leieinntekter inntektsføres på post 03 Leieinntekter, se punkt 5 om fullmakter.

5. Fullmakter

Internasjonalt reindriftssenter får delegert de fullmaktene som framgår under for budsjettåret 2020. Internasjonalt reindriftssenter er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet viser til.

5.1 Merinntektsfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgning under kap 563, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3563, post 03 og fullmakt til å overskride driftsbevilgning under kap. 563, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3563, post 02, jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2019–2020) vedtatt 5. desember 2019.

5.2 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3.

5.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 563, post 01 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.

5.4 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de fem følgende budsjettår

Fullmakten gis for overskridelser på kap. 563, post 01 til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

6. Rapportering og resultatoppfølging

Tidspunkter for etatsstyringsmøter og rapporteringer i 2020 framgår av styringskalenderen i vedlegg 1.

6.1 Styringsdialog og rapportering gjennom året

ICR skal vurdere vesentlige risikoer og i løpet av året redegjøre for risikovurderinger og eventuelle risikoreduserende tiltak, i henhold til virksomhets- og økonomiinstruksen punkt 3.2.4. Redegjørelsen sendes departementet i forkant av virksomhetsstyringsmøtet som holdes første halvår.

Videre er det i instruksens punkt 4.2.1 stilt krav til oversendelse av økonomirapport per 31. august.

6.2 Årsrapport og årsregnskap

Internasjonalt reindriftssenter skal sende årsrapporten for 2020 til departementet innen 15. mars 2021, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal tilfredsstillende kravene i virksomhets- og økonomiinstruksen for Internasjonalt reindriftssenter. For årsrapporten 2019 gjelder kravene som har vært gjeldende for 2019, med mindre noe annet fremgår av dette brevet. Rapporten skal inneholde rapportering på rammer og ansvar, jf. pkt. 2 og andre forutsetninger og krav, pkt. 3. Dette skal rapporteres i årsrapportens del III. Internasjonalt reindriftssenter skal sende en korrekt, dekkende og komplett årsrapport til departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

Som følge av endringene i Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 23. september 2019, skal revisjonsberetningen publiseres på Internasjonalt reindriftssenters nettsider innen 1. mai sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger. I tillegg skal årsrapporten dateres. Disse endringene gjelder allerede for årsrapporten og revisjonsberetning for 2019.

Det stilles nye krav til rapportering på årsverk i årsrapporten for statlige virksomheter. Kravet gjelder allerede for rapportering for 2019. Internasjonalt reindriftssenter bes om å rapportere tall for antall ansatte og antall avtalte årsverk som tilgjengeliggjøres i SSBs statistikk. I tillegg skal det som tidligere rapporteres antall utførte årsverk, jf. instruksens punkt 3.2.6. For informasjon og veiledning til definisjon av utførte årsverk, se personalmelding [PM-2019-13](#) fra KMD.

Vi gjør oppmerksom på at det er vedtatt en ny likestillings- og diskrimineringslov med virkning fra 1.1. 2020. I årsrapporten for 2020 skal det derfor rapporteres om likestilling iht. til de nye kravene for redegjørelsesplikten, jf. økonomi- og virksomhetsinstruks pkt. 4.2.3 om arbeidsgiverrollen og § 26 i den nye loven. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har varslet om ny veiledning og malverk for denne rapporteringen.

7. Budsjettmessige forutsetninger

Internasjonalt reindriftssenter har ansvar for å planlegge virksomheten i 2020 slik at dere kan nå målene innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Internasjonalt reindriftssenter kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntak er gitt under punkt 5 i dette brevet.

Internasjonalt reindriftssenter har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at Internasjonalt reindriftssenter rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Med hilsen

Bjørn Olav Megard (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kristin Solbjør
avdelingsdirektør

Vedlegg:

1. Styringskalender for Internasjonalt reindriftssenter i 2020

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Riksrevisjonen

Postboks 6835 St. Olavs
plass

0130 OSLO

Vedlegg 1

Styringskalender for Internasjonalt reindriftssenter for 2020

<i>Måned</i>	<i>Rapportering/møte</i>	<i>Tidspunkt</i>
Januar	Rapportering til statsregnskapet	15.1.2020
Februar	Eventuelt innspill til revidert nasjonalbudsjett 2020	15.2.2020
Mars	Årsrapport for 2019	15.3.2020
	Virksomhetsstyringsmøte, overordnet risikovurdering – innsendt KMD på forhånd	Medio mars*
Mai	Innspill til rapportomtale i Prop. 1 S (2020–2021)	*
September	Oversendelse til departementet av eventuelle budsjettforslag for 2022 på overordnet nivå	1.9.2020
	Økonomirapport per 31.8 med prognose ut året	21.9.2020
Oktober/november	KMD sender utkast til tildelingsbrev 2021	*
	Virksomhetsstyringsmøte	*

*Dato fastsettes i dialog mellom Internasjonalt reindriftssenter og KMD på et senere tidspunkt.



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Internasjonalt reindriftssenter
Postboks 109
9520 KAUTOKEINO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/4812-3

23. april 2020

Statsbudsjettet 2020 – supplerende tildelingsbrev 1 – overføring av ubrukte bevilgninger fra 2019

Statsregnskapet for 2019 viser et samlet mindreforbruk på 1 408 000 kroner under kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter. Mindreforbruket utgjør henholdsvis 188 000 kroner under post 01 Driftsutgifter og 1 220 000 kroner under post 21 Spesielle driftsutgifter.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har søkt Finansdepartementet om å få overføre mindreforbruket fra 2019 til 2020. Finansdepartementet har innvilget søknaden.

Mindreforbruket fra 2019 på totalt 1,4 mill. kroner stilles med dette til disposisjon for Internasjonalt reindriftssenter i 2020 etter følgende fordeling:

Post 01 Driftsutgifter: 188 000 kroner

Post 21 Spesielle driftsutgifter: 1 220 000 kroner

Med hilsen

Kristin Solbjør (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Martin Svendsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Same- og
minoritetspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Ole Martin
Svendsen
22 24 70 57



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Internasjonalt reindriftssenter
Postboks 109
9521 KAUTOKEINO

Deres ref

Vår ref
19/4812-10

Dato
9. november 2020

Statsbudsjettet 2020 – supplerende tildelingsbrev 2

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til tildelingsbrev 9. januar til Internasjonalt reindriftssenter (ICR) for 2020. Dette supplerende tildelingsbrevet gjelder følgende saker:

- Tildeling av prosjektstøtte til "Arctic Indigenous Peoples' FoodLab" – Arktiske urfolks matlaboratorium.
- Oppfølging av inkluderingsdugnaden.

1. TILDELING AV PROSJEKTSTØTTE TIL MATLABORATORIUM

Tildeling over kap. 500, post 21

Etablering av matlaboratorium " Arctic Indigenous Peoples' FoodLab "

ICR tildeles 500 000 kroner i 2020 til oppstart av prosjekt for fremming av urfolks matkultur, med arbeidstittel *Arctic Indigenous Peoples' FoodLab*. Prosjektet vil bli omtalt i regjeringens kommende stortingsmelding om nordområdene som et tiltak for lokal verdiskaping, destinasjonsutvikling for turisme og regional utvikling.

Prosjektet skal, basert på den foreløpige tidsplanen, vare til oktober 2021. ICR skal i 2020 igangsette et forprosjekt, med utgangspunkt i prosjektbeskrivelsen sendt departementet 2. desember 2019. I forprosjektet skal det utarbeides oppdatert framdriftsplan og budsjett for prosjektperioden, som også vil være grunnlag for

eventuelt finansieringsbehov i 2021. KMD ber derfor ICR om å sende departementet revidert framdriftsplan og budsjett innen 18. desember 2020.

BUDSJETTILDELING FOR 2020

Vi gir Internasjonalt reindriftssenter fullmakt til å belaste kap. 500, post 21 med inntil 500 000 kroner i 2020, jf. tabell under.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet		<i>[tall i tusen kr]</i>
Post	Betegnelse	Budsjett 2020
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	500 000
	Sum kap. 500	500 000

2. HANDLINGSPLAN FOR INKLUDERINGSDUGNADEN

KMD viser til fellesføringen om inkluderingsdugnaden i tildelingsbrevet for 2020, der virksomheten er bedt om "*å redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene, og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har ICR hatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal dere melde i årsrapporten antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt.*"

KMD ser av foreløpige tall at KMDs sektor samlet sett ligger noe under måloppnåelse for 2020. Det er derfor behov for å foreta en vurdering av dagens tiltak, samt vurdere innføringen av nye tiltak som kan sikre bedre måloppnåelse. KMD vil utarbeide en felles, strategisk handlingsplan for oppfølging av inkluderingsdugnaden på departementsnivå for KMD-sektoren.

Handlingsplanen skal gjelde fra nå av og ut stortingsperioden, og vil bygge på handlingsplaner som skal utarbeides i den enkelte virksomhet.

2.1 Utarbeidelse av handlingsplan

KMD ber ICR om å utarbeide en handlingsplan som er tilpasset egen virksomhet. Handlingsplanen skal beskrive hvordan ICR jobber for å nå 5 %-målet i egen virksomhet med vekt på følgende:

- identifisere utfordringer knyttet til rekruttering fra målgruppen og muligheter som finnes for å løse utfordringene
- foreslå måter å jobbe med utfordringene
- utvikle kortsiktige og langsiktige mål for inkludering
- koble inkludering til virksomhetens mål og tjenesteproduksjon

- ha tydelig ansvarsfordeling

Alle statlige virksomheter bør vurdere å benytte seg av traineeprogrammet, som treffer målgruppen for inkluderingsdugnaden. Handlingsplanen bør inneholde vurderingen som er gjort med hensyn til deltakelse i programmet. Vi vil understreke at dette er en treffsikker metode for å få ansatt godt kvalifiserte medarbeidere i målgruppen.

Vi gjør også oppmerksom på at DFØs arbeidsgiverportal bidrar med støtte og veiledning i arbeidet med inkluderingsdugnaden.

Handlingsplanen vil bli fulgt opp i styringsdialogen fremover. Den kommer i tillegg til den rapporteringen som skal gjøres i årsrapporten for 2020.

Vi ber om å få tilsendt ICRs handlingsplan innen **1.12.2020**. Handlingsplanen skal, som nevnt over, være tilpasset virksomheten.

Det vil i løpet av november bli avholdt en samling for personalsjefene i sektoren, hvor temaet blant annet vil være erfaringsutveksling rundt arbeidet med inkluderingsdugnaden.

3. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

ICR skal innen **1. desember 2020** sende KMD en handlingsplan for inkluderingsdugnaden.

ICR skal innen **18. desember 2020** sende KMD oppdatert prosjektplan og -budsjett for prosjektstøtte over kap. 500, post 21.

KMD vil komme tilbake til videre oppfølging av prosjektstøtten i tildelingsbrev for 2021.

Med hilsen

Kristin Solbjør (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Martin Svendsen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Riksrevisjonen

Postboks 8130 Dep

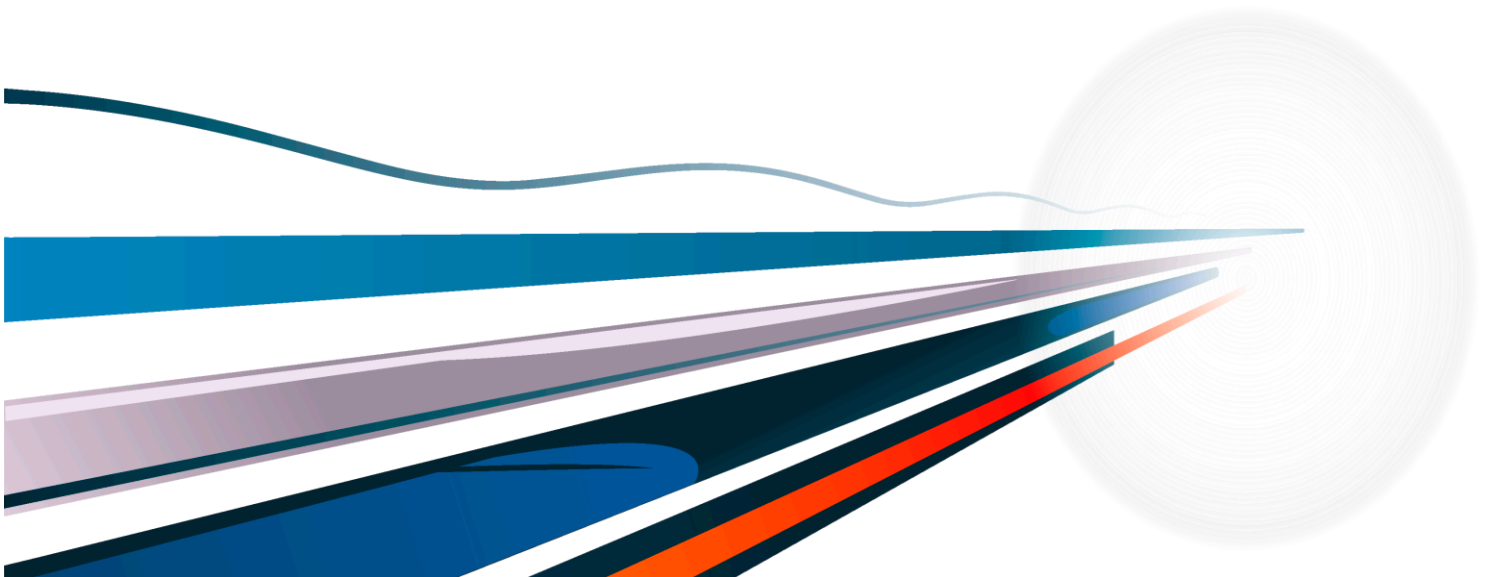
0032 OSLO



KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Økonomi- og virksomhetsinstruks
for
Internasjonalt reindriftssenter

06.01.2020



Innholdsfortegnelse

1. <u>INNLEDNING</u>	2
2. <u>INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTERS MYNDIGHET OG ANSVAR</u>	2
3. <u>KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTETS STYRING AV INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTER</u>	3
3.1 DEPARTEMENTETS OVERORDNEDE ANSVAR	3
3.2 STYRINGSDIALOGEN	3
3.2.1 TILDELINGSBREV	3
3.2.2 VIRKSOMHETSSTYRINGSMØTER	3
3.2.3 LEDERLØNNSKONTRAKT OG LEDERLØNNSSAMTALE	3
3.2.4 RAPPORTERING GJENNOM ÅRET	4
3.2.5 OPPFØLGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN	4
3.2.6 ÅRSRAPPORT	4
3.3 KOMMUNIKASJON, ANSVAR FOR AVKLARINGER OG INFORMASJONSPLIKT MELLOM DEPARTEMENT OG VIRKSOMHET	6
3.4 ADMINISTRATIVE FULLMAKTER	6
3.4.1 ANSETTELSE, OPPRETTELSE AV STILLINGER OG LØNNFASTSETTELSE	6
3.4.2 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OM FLYTTING TIL/FRA UTLANDET	6
3.4.3 UTDANNINGSPERMISJON VED STUDIEREISER TIL UTLANDET	6
3.4.4 ARBEIDSGIVERFINANSIERTE ELEKTRONISKE KOMMUNIKASJONSTJENESTER	6
4. <u>VIRKSOMHETENS INTERNE STYRING</u>	7
4.1 VIRKSOMHETSLEDELSENS MYNDIGHET OG ANSVAR	7
4.1.1 GODTGJØRELSE/ANDRE UTBETALINGER TIL DAGLIG LEDER	7
4.2 VIRKSOMHETENS INTERNE STYRING	8
4.2.1 RISIKOSTYRING	8
4.2.2 EVALUERINGER	8
4.2.3 ARBEIDSGIVERROLLEN (HMS OG LIKESTILLING)	9
4.2.4 REGNSKAPSPRINSIPP OG REGNSKAPSFØRING	9
4.3 KRAV TIL VIRKSOMHETENS INTERNKONTROLL	9
4.4 VIRKSOMHETENS ARBEID MED SIKKERHET	10
4.4.1 SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	10
4.4.2 INFORMASJONSSIKKERHET	10

1. INNLEDNING

Instruksen er fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) den 09.01.2020, jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra samme dato. Kopi av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Instruksen har som formål å sikre god og forsvarlig økonomi- og virksomhetsstyring i Internasjonalt reindriftssenter.

Instruksens virkeområde er økonomi- og virksomhetsstyringen av Internasjonalt reindriftssenter. Formålet med Internasjonalt reindriftssenters økonomi- og virksomhetsstyring er at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og at statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte.

Økonomi- og virksomhetsstyringen i Internasjonalt reindriftssenter skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet), Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv fra Finansdepartementet, med de tilføyelser og presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder således i sin helhet, også de punkt som ikke er omtalt i denne instruksen.

Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, da instruksen er bygd opp som et supplement til disse dokumentene.

2. INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTERS MYNDIGHET OG ANSVAR

Myndighet og ansvar for Internasjonalt reindriftssenter er nedfelt i vedtekter, fastsatt av departementet, jf. vedlegg til instruksen.

Internasjonalt reindriftssenter er organisert som et ordinært statlig forvaltningsorgan (bruttobudsjettet virksomhet).

Styret er virksomhetens øverste organ og har det overordnede ansvaret for senterets virksomhet. Styret har ansvaret for faglig utvikling, ressursbruk og prioriteringer, og for å utarbeide strategier for senterets virksomhet.

Senteret fyller en viktig funksjon i det sirkumpolare reindriftssamarbeidet og ivaretar både faglige behov og koordineringsbehov hos senterets målgrupper. Målgrupper for reindriftssenterets virksomhet er reindriftsutøvere, offentlige myndigheter, forsknings- og fagmiljøer, andre næringsutøvere, organisasjoner, samarbeidsorganer og samfunnet forøvrig i de land tamreindrift utøves.

Reindriftssenteret skal yte faglig og administrativ bistand til Verdensforbundet for reindriftsfolk og dets internasjonale aktiviteter, og skal drives i samråd med Verdensforbundet.

3. KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTETS STYRING AV INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTER

3.1 Departementets overordnede ansvar

Statsråden har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for Internasjonalt reindriftssenter. KMD har det overordnede administrative og budsjettmessige ansvaret for virksomheten. Departementets styringsansvar bygger på prinsippene om mål- og resultatstyring og tar utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar iht. Bestemmelsene pkt. 1.6.2.

3.2 Styringsdialogen

Virksomhetens risikovurderinger, mål og resultater skal vektlegges i styringsdialogen mellom KMD og Internasjonalt reindriftssenter.

Styringsdialogen skal være dokumentert.

3.2.1 Tildelingsbrev

Virksomhetsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrev og etterfølgende oppfølging og rapportering. Tildelingsbrevet setter rammen for Internasjonalt reindriftssenters målsetning i budsjettåret. I tildelingsbrevet formidles og presiseres målene og resultatene som følger av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder de bevilgningene som stilles til Internasjonalt reindriftssenters disposisjon, samt en oversikt over Internasjonalt reindriftssenters fullmakter i budsjettåret. Tildelingsbrevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen det enkelte året fremgår.

Ved behov for å instruere eller gi styringssignaler til Internasjonalt reindriftssenter av økonomisk/administrativ art utover tildelingsbrevet, vil dette nedfelles skriftlig og formidles i egne brev.

3.2.2 Virksomhetsstyringsmøter

Departementet har som hovedregel to virksomhetsstyringsmøter med Internasjonalt reindriftssenter i løpet av året. Styreleder skal som hovedregel delta på minst ett av de to årlige virksomhetsstyringsmøtene. Tidspunktet for virksomhetsstyringsmøtene vil fremgå av styringskalenderen. Tema for møtene avklares i forkant. Tema som kan være aktuelle er bl.a. gjennomgang av overordnet risikovurdering, resultater og måloppnåelse, budsjettstatus, sikkerhet og eventuelle saker fra Riksrevisjonen. Det skal skrives referat fra virksomhetsstyringsmøtene.

Utover den ordinære styringen vil det holdes både formelle/planlagte informasjons- og kontaktmøter av faglig karakter mellom departementet og Internasjonalt reindriftssenter, og møter etter behov. Disse møtene er ikke styringsmøter. Dersom det avdekkes behov for styringssignaler i møtene, skal disse gis skriftlig i etterkant av møtet.

3.2.3 Lederlønnskontrakt og lederlønnsamtale

Departementet oppnevner styret, i samråd med Verdensforbundet for reindriftsfolk. Styret tilsetter daglig leder for virksomheten.

Styreleder innkaller daglig leder til lønnsamtale årlig, som regel på nyåret og etter behov. Gjennom lønnsamtalen vil styret vurdere virksomhetslederens resultatoppnåelse, og virksomhetslederen gir en egenvurdering. I samtalen settes nye mål og resultatkrav for virksomhetslederen for det kommende året. Styret foreslår alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente) til departementet som endelig fastsetter justeringen.

3.2.4 Rapportering gjennom året

Internasjonalt reindriftssenter skal ha samlet oversikt over bevilgninger de forvalter. De skal levere en regnskapsrapport med status pr. 31.8., med estimert forbruk ut året, sortert på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel, og belastningsfullmakter. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

Virksomheten skal etterleve de rapporteringskrav som følger av rundskriv for rapportering knyttet til statsbudsjettet og statsregnskapet, herunder eventuelle bestillinger fra departementet.

Virksomheten skal i løpet av året redegjøre for risikovurderinger og eventuelle risikoreduserende tiltak knyttet til vesentlige risikoer. Dato for oversendelse av risikovurdering vil fremgå av tildelingsbrevet.

Krav til øvrig rapportering og kontroll vurderes av departementet, og vil bli tilpasset de styringsbehovene departementet til enhver tid har, og til et hensiktsmessig detaljnivå ut fra virksomhetens omfang og egenart. Så langt det er mulig vil denne typen krav fremgå av de årlige tildelingsbrevene.

3.2.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Departementet skal ha kopi av all korrespondanse mellom virksomheten og Riksrevisjonen. Internasjonalt reindriftssenter v/daglig leder skal rapportere i virksomhetsstyringsmøtene og i årsrapporten om hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.2.6 Årsrapport

Årsrapporten fra Internasjonalt reindriftssenter utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i tildelingsbrevet og i denne instruksen. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater, og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Virksomheten skal sende årsrapporten elektronisk til departementet innen den fristen som fremgår av tildelingsbrevet. Årsrapporten behandles i et virksomhetsstyringsmøte. Virksomheten skal offentliggjøre årsrapporten sammen med revisjonsberetningen på sine nettsider så snart virksomhetsstyringsmøtet er avholdt, og senest 1. mai. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen denne frist, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Årsrapporten skal som utgangspunkt ha følgende titler og rekkefølge:

I Leders beretning

- lederens overordnede vurdering av de samlede resultater, måloppnåelse og ressursbruk og for året i lys av tilstand og utvikling pr hovedmål.
- overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for året
- kort omtale av de sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- styrets signatur og dato

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- kort omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- kort omtale av organisasjon og ledelse
- presentasjon av utvalgte hovedtall, herunder:

- antall ansatte samt avtalte og utførte årsverk for de tre siste år¹
- samlet tildeling på post 01-99
- utnyttelsesgrad av post 01-29
- driftsutgifter
- lønnsandel av driftsutgifter
- lønnsutgifter per årsverk

III Årets aktiviteter og resultater

- samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater, måloppnåelse
- oversikt over status på rapporteringspunkter fra tildelingsbrevet, og eventuelle øvrige brev
- redegjørelse per overordnet mål
 - om prioriteringer og ressursbruk
 - om resultater (produkter/tjenester og effekter)
 - om måloppnåelse

I tillegg skal virksomheten omtale vesentlige forhold i løpet av året som har betydning for departementets styring og oppfølging under de punktene der dette er relevant.

IV Styring og kontroll i virksomheten

- virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- redegjørelse for vesentlige forhold eller endringer ved virksomhetens planlegging, gjennomføring og oppfølging, herunder:
 - virksomhetens risikostyring
 - status internkontroll, herunder dokumentasjon og iverksatte tiltak
 - bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten
 - prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer
 - forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier), innkjøpsrutiner mv.
 - oppfølging av ev. avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen
 - oppfølging av evalueringer, tilsynsrapporter og pålegg fra tilsynsmyndigheter
- rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling og diskriminering, bruk av lærlinger, HMS/arbeidsmiljø, ytre miljø og lignende.

V Vurdering av framtidsutsikter

- overordnet omtale av forhold i og utenfor Internasjonalt reindriftssenter som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
- omtale av mulige konsekvenser for virksomhetens evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

VI Årsregnskap

- årsregnskapet skal inneholde følgende tre deler:
 - ledelseskommenterer med virksomhetsleders signatur
 - oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
 - oppstilling av artskontorrapportering med noter.

Gitt Internasjonalt reindriftssenters størrelse og egenart, er det rom for at oppsettet kan fravikes der det er hensiktsmessig. Det må i så fall redegjøres kort for dette i årsrapportens innledende del.

¹ Det skal oppgis tall for både antall ansatte og antall avtalte årsverk som hentes fra SSBs statistikk. I tillegg skal det oppgis antall utførte årsverk som skal beregnes etter DFØ-metoden og som tilgjengeligjøres fra DFØ som egen rapport i lønssystemet for sine lønnskunder. DFØ-tallet skal også tas inn i noteinformasjon i årsregnskapet.

3.3 Kommunikasjon, ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mellom departement og virksomhet

Dersom det er uklarheter i de rammer, målsetninger og føringer som formidles, skal Internasjonalt reindriftssenter ta dette opp med departementet. Internasjonalt reindriftssenter skal også informere departementet snarlig dersom det oppstår vesentlige avvik med betydning for måloppnåelsen, herunder budsjett. Virksomheten skal uoppfordret gi departementet beskjed dersom virksomheten ser mulige forbedringstiltak som departementet kan iverksette (endringer i lov, forskrift, instruks), og snarlig varsle om gjeldende regelverk og ordninger som har vesentlige utilsiktede konsekvenser.

Internasjonalt reindriftssenter skal orientere departementet i god tid før offentliggjøring av viktige utredninger, evalueringer eller rapporter som Internasjonalt reindriftssenter har utført eller bestilt.

Internasjonalt reindriftssenter skal ha en aktiv holdning til kommunikasjon, både internt og eksternt. Det er viktig at Internasjonalt reindriftssenter fanger opp signaler i samfunnet som angår Internasjonalt reindriftssenter og bruker dette i kommunikasjonsarbeidet.

Departementet forventer at Internasjonalt reindriftssenter synliggjør sine resultater innenfor sitt fagområde og at Internasjonalt reindriftssenter har kontakt med departementet om saker som politisk ledelse kan være med å synliggjøre.

Internasjonalt reindriftssenter skal også følge opp klarspråkarbeidet og arbeide systematisk for at dokumenter, brev, nettsider og skjema er brukertilpasset og har klart språk (veiledning og tips finnes på nettsiden klarspråk.no).

3.4 Administrative fullmakter

Departementet gir Internasjonalt reindriftssenter følgende administrative fullmakter:

3.4.1 Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Fullmakten gjelder adgang til å ansette, opprette nye stillinger og fastsette lønn, i den grad ikke annet er bestemt ved lov eller framgår av unntakene nedenfor.

1. Styret ansetter direktør i virksomheten, og foreslår lønns plassering. Departementet fastsetter endelig lønn for direktør.
2. Styret skal tilsette senterets øvrige personell etter innstilling fra direktør. Direktør foreslår lønns plassering forut for tilsetting. Styret fastsetter lønnen.
3. Justering av lønn gjøres i henhold til avtale mellom partene i det statlige tariffområdet (hovedsammenslutningene og statens arbeidsgiverrepresentanter).

3.4.2 Administrative bestemmelser om flytting til/fra utlandet

Fullmakten gjelder beslutninger om dekning av utgifter som påløper i forbindelse med flytting fra utlandet i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndbok pkt. 10.6.4 del 2 om Flytting fra utlandet.

3.4.3 Utdanningspermisjon ved studiereiser til utlandet

Fullmakten gjelder innvilgelse av utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år til studiereiser til utlandet, jf. Statens personalhåndbok pkt. 10.8.3.2.

3.4.4 Arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester

Fullmakten gjelder beslutninger om hvem i virksomheten som tilstås arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Tildeling av

elektroniske kommunikasjonstjenester må gis i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndbok, pkt. 10.2 elektroniske kommunikasjonstjenester (telefon mv.).

4. VIRKSOMHETENS INTERNE STYRING

Departementet har ansvaret for overordnet kontroll med underliggende virksomheter, iht. Bestemmelsene pkt. 1.5.2. Dette skal inngå i den ordinære styringen og oppfølgingen av virksomheten.

4.1 Virksomhetsledelsens myndighet og ansvar

Departementet oppnevner styret i samråd med Verdensforbundet for reindriftsfolk for en periode på 4 år.

Senteret ledes av et styre som består av seks medlemmer og sju varamedlemmer.

Styret er øverste organ i Internasjonalt reindriftssenter, og har det overordnede ansvaret for senterets virksomhet. Det har ansvaret for at virksomheten holder en høy faglig kvalitet, og drives effektivt og i samsvar med gjeldende regelverk.

Styret har ansvaret for faglig utvikling, ressursbruk og prioriteringer, samt å utarbeide strategier for senterets virksomhet. Styret skal avgi årsregnskap og årsmelding, og vedta budsjett og virksomhetsplan etter innstilling fra daglig leder.

Styret skal også tilsette daglig leder, og senterets øvrige personell etter innstilling fra daglig leder.

Daglig leder skal lede reindriftssenterets virksomhet, og har ansvar for senterets interne organisering, innenfor de rammer styret fastsetter og innenfor rammen av denne instruksen.

Daglig leder er sekretær for styret, skal forberede og tilrå i de saker som legges frem for styret, og er ansvarlig for å iverksette styrevedtak.

Daglig leder er ansvarlig for at den økonomiske driften skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Daglig leder skal utarbeide budsjettforslag og årsregnskap, og holde styret orientert om økonomiske og andre forhold av betydning for senterets virksomhet.

Daglig leder skal fastsette instruks for virksomhetens interne økonomi- og virksomhetsstyring innenfor rammen av denne instruks.

Daglig leder har budsjettdisposisjonssfullmakt og myndighet til å inngå avtaler om senterets eiendeler, prosjekter og samhandlingsrelasjoner innenfor de rammer som styret fastsetter.

Daglig leder er ansvarlig for å utlyse ledige stillinger og innstille for styret.

Virksomhetens ledelse skal basere seg på Plattform for ledelse i staten (2009) og God ledelse i staten (lederplakten, 2014).

4.1.1 Godtgjørelser/andre utbetalinger til daglig leder

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og oppgavepliktige tilleggsytelser til daglig leder.

På bakgrunn av at Internasjonalt reindriftssenter har få ansatte, gis daglig leder, under henvisning til Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.5.2.1, fullmakt til å godkjenne utbetalinger til seg

selv, innenfor de budsjetttrammer som er fastsatt av styret. Internasjonalt reindriftssenter må ha rutiner som sikrer at kontrollen er tilfredsstillende.

Departementet fastsetter honorarsatsen for styre og styreleder. Senteret står for utbetalingen av honoraret som dekkes innenfor senterets budsjett.

4.2 Virksomhetens interne styring

Internasjonalt reindriftssenter skal utarbeide strategi for virksomheten gjennom interne styringsdokumenter i form av virksomhetsplan, årsplan eller tilsvarende. Det skal også utarbeides budsjett og prognoser for å sikre avviksrapportering og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse.

Strategier og interne styringsdokumenter skal ha både ettårig og flerårig perspektiv og fastsettes av styret i tråd med de overordnede mål som fremgår av Prop. 1 S.

Internasjonalt reindriftssenter skal i sin interne styringsprosess sørge for å utnytte tildelte ressurser effektivt. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel, sammen med f.eks. prosessforbedring og annen bruk av teknologi. Det vises til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskriv med krav og pålegg om digitalisering i offentlig sektor.

Virksomhetens systemer og rutiner skal sikre etterfølgelse av regelverket for offentlige anskaffelser. Virksomhetens strategi for innkjøp, og oppfølging av denne, skal bidra til at det foretas gode anskaffelser mest mulig effektivt. Innkjøpsarbeidet bør inngå i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig. Virksomheten skal med jevne mellomrom evaluere sin innkjøpspraksis.

Virksomheten skal følge etiske retningslinjer i staten og videreutvikle den etiske bevisstheten blant de ansatte.

4.2.1 Risikostyring

Risikostyring skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Internasjonalt reindriftssenter skal bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten og inngår som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreducerende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko, og om denne er akseptabel.

Internasjonalt reindriftssenters risikovurderinger tas opp som tema på virksomhetsstyringsmøtet i vårhalvåret.

4.2.2 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk.

Internasjonalt reindriftssenter skal bruke evalueringer som del av virksomhetsstyringen. Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av reindriftssenterets ansvarsområde og aktiviteter. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra risiko og vesentlighet samt kvalitet og omfang av Internasjonalt reindriftssenters øvrige rapportering. Departementet vil kunne be Internasjonalt

reindriftssenter gjennomføre evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer. Organisering og innretning av de planlagte evalueringene skal inngå som en del av styringsdialogen. Se også punkt 3.3 i denne instruks.

Resultatinformasjonen fra gjennomførte evalueringer skal benyttes i virksomhetens planlegging for påfølgende år.

Evalueringer som er gjort tilgjengelig for allmenheten, skal registreres i Evalueringsportalen.

4.2.3 Arbeidsgiverrollen (HMS og likestilling)

Internasjonalt reindriftssenter skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer på personalområdet.

Internasjonalt reindriftssenter skal ha et system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet, jf. Lov av 17. juni 2005 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

Videre skal Internasjonalt reindriftssenter arbeide målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette fremgår av § 26 i likestillings- og diskrimineringsloven. Internasjonalt reindriftssenter har en aktivitets- og redegjøringsplikt og arbeidet skal skje fortløpende og i samarbeid med de ansattes representanter.

Internasjonalt reindriftssenter skal avgi en likestillingsredegjørelse for foregående år. Rapporteringen skal følge gjeldende veiledning på området.

Internasjonalt reindriftssenter oppfordres til å knytte til seg lærlinger i sin virksomhet. For å styrke en felles innsats for å rekruttere lærlinger og bidra til et yrkesfaglig løft, kan virksomheten knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

Det skal rapporteres om bruk av lærlinger i årsrapportens del IV.

4.2.4 Regnskapsprinsipp og regnskapsføring

Internasjonalt reindriftssenter skal føre virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.4.2, og i tråd med årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

Internasjonalt reindriftssenter avgjør i samråd med departementet eventuelle endringer i regnskapsprinsipp for virksomhetsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.4.2.

Internasjonalt reindriftssenter skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan, og skal rapportere til statsregnskapet etter statens kontoplan.

4.3 Krav til virksomhetens internkontroll

Internasjonalt reindriftssenters ledelse har ansvar for å innrette virksomhetens systemer og rutiner for internkontroll, og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn.

Internasjonalt reindriftssenter skal rapportere umiddelbart til departementet dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser eller aktiviteter i virksomheten.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, se punkt 4.2.1.

4.4 Virksomhetens arbeid med sikkerhet

4.4.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det legges til grunn at arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i Internasjonalt reindriftssenter. Departementet forventer at Internasjonalt reindriftssenter utarbeider nødvendige beredskaps- og kriseplaner og anbefaler at virksomheten hvert år arrangerer eller deltar i krise- og beredskapsøvelser.

Internasjonalt reindriftssenter skal årlig utarbeide en kortfattet, overordnet og sammenstilt risiko- og sårbarhetsvurdering for virksomheten (ROS-vurdering).

ROS-vurderingen skal sendes departementet innen samme frist som årsrapporten.

4.4.2 Informasjonssikkerhet

Internasjonalt reindriftssenter skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for Internasjonalt reindriftssenters internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

Internasjonalt reindriftssenter skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet.

Internkontrollen bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. IKT-systemer og informasjonsaktiva bør klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Klassifiseringen og risikovurdering bør vektlegges i forbindelse med anskaffelser av IKT-utstyr og -systemer. Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risiko.

Hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal rapporteres. Informasjonssikkerhet vil være et tema i styringsdialogen. En overordnet statusrapport for arbeidet skal fremkomme av årsrapporten.